



SOS

Svenska OptikSällskapet  
Swedish Optical Society  
the Swedish Branch of the European Optical Society

## Nyhetsbrev för Svenska Optiksällskapet, nr. 2 2005

### Ordförandens ord

Välkomna till årets andra nyhetsbrev från Svenska Optiksällskapet. Här kan du hitta information om optik och fotoniknyheter i Sverige och vår omvärld. Vi kommer att behandla aktuella teman.

I detta nummer berättar vi bland annat om vad som händer och hänt under Fysikens världsår, vi börjar presentera styrelseledamöterna och vi ger er ett nytt informationsinitiativ, Optikguiden från Petter Östlund. Vi gratulerar Ari Friberg som har blivit vald till ordförande i International Commission of Optics, ICO. Utöver detta listas seminarier, doktorexamina och konferenser som vi snabbt upp information om, och vi tar emot frågor om optiska problem och annat som kan vara av intresse. Skicka gärna information och intressanta länkar till oss.

Detta nummer skickar vi ut till medlemmar i sällskapet och före detta medlemmar som vi önskar tillbaka. Passa på att förnya ditt medlemskap så får du fler av våra nyhetsbrev. Gå in på vår hemsida <http://www.svenskaoptiksallskapet.se/> och teckna dig som medlem – nu! Ju fler vi blir desto bättre service och material kan vi ge dig.

Fredrik Laurell

### Vår styrelse

---

**Dietmar Letalick**, f. 1957, tog civilingenjörsexamen i teknisk fysik vid LiTH 1981 och disputerade i optoelektronik vid CTH 1991. Sedan 1981 är han anställd vid FOI i Linköping där han arbetar med laserradar för spaning och måligenkänning. Dietmar valdes in i SOS styrelse 2003, och är också styrelseledamot i EOS (som representant för SOS, SIOF och SSOM) och ledamot i EOS Advisory Board. Speciella intressen: koherent detektion fiberlasrar, DFB-lasrar, 3-D sensorer. Tel. 0709 277242

**Bengt Nordberg**, arbetar på Syncentralen på Länssjukhuset Ryhov i Jönköping med optisk rehabilitering av synskadade samt i ett privat optikerföretag med kontaktlinser och synundersökningar. Bengt började i optikeryrket 1956. Arbetat i Schweiz som verkstadsoptiker och under mer än 20 år som lärare och rektor på den gamla gymnasieutbildningen till leg optiker samt som lärare på högskolornas optikerutbildningar. Arbetat deltid i tio år med personer med

ögonsjukdomen keratokonus och stabila kontaktlinser, sju år som marknadschef på det japanska optikföretaget Hoya med inriktning mot den Nordiska marknaden och mycket annat inom branschen. Kompletterande optikerutbildning i USA. Yrkeslärarutbildning, naturvetenskapligt gymnasium, marknadekonom, fil kand som beteendevetare.

**Anders Karlsson**, f. 1964, tog civilingenjörsexamen i teknisk fysik 1987 och disputerade 1992 vid KTH, där han sedan 2001 är professor i Kvantumfotonik vid Institutionen för Mikroelektronik och Tillämpad Fysik i Kista. Anders forskar kring kvantoptik och kvantinformation. Han har varit med i ett antal EU-projekt, och var bla. koordinator för projektet IST-QuComm som belönades med EUs Descartespris år 2004. Förutom egen forskning så ansvarar han för KTHs civilingenjörsprogram i Mikroelektronik vid Campus IT-universitetet i Kista. [web.it.kth.se/~andkar/](http://web.it.kth.se/~andkar/), Forskargruppens hemsida: [www.quantum.se](http://www.quantum.se)

**Jörgen Thaug**, f 1965, tog civilingenjörsexamen i elektroteknik vid CTH 1997. Via ett examensarbete om ögats ljusspridning hamnade Jörgen på medicinska fakulteten vid Göteborgs universitet där han 2003 disputerade i ämnet oftalmologi (läran om ögat och dess sjukdomar). I avhandlingen studerades intraokulär ljusspridning och bländning. Mellan 1988 och 1993 var Jörgen anställd som officer i teknisk tjänst och arbetade bland annat med optiska system inom armén. Det var där det stora intresset för ögat och lasersäkerhet uppstod. Sedan 2003 arbetar Jörgen med ett projekt där multi-konjugat adaptiv optik används för att korrigera ögats optiska aberrationer. Jörgen valdes in i SOS styrelse 2001.

**Fredrik Laurell** (ordförande) tog civilingenjörsexamen i Elektroteknik vid LTH 1983 och började sen som forskningsingenjör på Institutet för Optisk Forskning (IOF). Han doktorerade på en avhandling om integrerad icke-linjär optik vid KTH 1990 och var sen gästforskare vid DuPont i USA. Efter en andra period på IOF blev han forskarassistent i fysik på KTH(1993), sen lektor och professor (2001). Hans forskargrupp arbetar med laserfysik och icke-linjär optik med inriktning mot materialegenskaper. Fredrik är grundare till Cobolt AB och har också varit med i starten av Lumanova GmbH och Photonic Sensing AB.

**Ulf Olin**, f. 1961, tog civilingenjörsexamen i elektroteknik vid KTH 1985. Han disputerade i optik vid Institutionen för fysik på KTH 1990. Därefter följde anställningar vid Institutet för optisk forskning (fd Acreo), KTH, Ericsson, Proximion och nu senast CernoluX, där han är teknisk chef. Han har varit verksam framförallt inom områdena halvledaroptik, optoelektronik, femtosekundsoptik och fiberoptisk kommunikation. Ulf valdes in i SOS styrelse år 2000.

**Sune Montán** disputerade i atomfysik vid LTH 1987 på olika tillämpningar av laser-inducerad fluorescens. Efter sin doktorsexamen fortsatte Sune arbeta med medicinska tillämpningar av sin forskning i ett spin-off-företag. Han har sedan arbetat i diverse mindre forskningsnära företag, bl. a. med holografisk datalagring. Sune arbetar nu som konsult med Sony Ericssons kameramobiltelefoner.

---

## Årsmöte i SOS

SOS årsmöte kommer att hållas i AlbaNova, KTH, Stockholm den 24 november kl. 18-19 i sal FA31.

I samband med det ges ett föredrag 16-17 av professor Peter Smith, Southampton University, och så har vi Optopubföredrag 17-18 med vinnarna av Swedoptronics pris 2005, följt av optopub 18-19 med posters och utställning.

---

## Northern Optics 2006

De optiska sällskapen i Sverige, Danmark, Finland och Lituaen, tillsammans med Fysiksällskapen i Norge, Estland och Lettland, arrangerar tillsammans konferensen Northern Optics 2006. Konferensen hålls 14-16 juni 2006 i Bergen i Norge. Huvudansvariga för arrangemanget är därför den optiska sektionen av Norges fysiksällskap.

Konferensprogrammet kommer, som vid de två tidigare arrangemangen i Espoo och i Uppsala, att bestå av ett tiotal inbjudna föredrag, samt ett urval av muntliga presentationer och posterpresentationer. Parallellt med presentationerna kommer det också att arrangeras en utställning, där företag inom optikbranschen kan visa sina senaste produkter.

Utskick med uppmaning om att skicka in bidrag till konferensen, samt inbjudan till potentiella utställande företag, kommer skickas ut under hösten 2005. Passa dock redan idag på att markera i din kalender tiden för konferensen och utställningen. Företag som vill ställa ut behöver inte vänta på att inbjudan om utställningen skickats ut, utan kan vända sig direkt till konferensarrangörerna.

Mer information om konferensen finns på dess hemsida, <http://web.unik.no/NO2006/>.

---

## 2005 – Fysikens Världsår

Med anledning av firandet av FYSIKENS ÅR 2005 ordnade Fysikinstitutionerna på KTH och SU två evenemang. i FYSIKENS DAG i Kungsträdgården den 11/9 med 6 tält och en scen med experiment, korta föredrag, posters, clowner m.m. och sen hade man också ÖPPET HUS i AlbaNova den 25 september med populärvetenskapliga föredrag, labbturer och posterutställning

Mer info finns på Kungliga vetenskapsakademins webbplats är [www.kva.se](http://www.kva.se)

Den internationella webbplatsen för Världsåret i Fysik är <http://www.wyp2005.org/>

---

International Commission for Optics höll sitt 20:e möte i Changchun 22-26 augusti. Mer än 660 deltagare från 34 länder deltog i det stösta mötet hittills. Som ordförande till nästa treårsperiod för ICO valdes **Ari Friberg**, professor i Optik vid KTH Electrum. Nästa generalförsamling kommer att hållas i Sydney 2008. Mer om detta evenemang kan fås på [www.ico-optics.org](http://www.ico-optics.org)

---

## SEMINARIER

### Optopubar i Lund

#### *Hösten 2005*

22 september Färgholografi Sven-Göran Pettersson Fysik, LTH, Fysicum, rum E421

20 oktober Bildigenkänning Karl Åström Matematik, LTH, Fysicum, rum A314

17 november Det fotografiska paradigskiftet, Lars Kjellberg, Journalist, Sony Ericsson

Alla föredrag startar kl. 17.30 om inget annat anges. Efter föredraget serveras enklare förtäring till självkostnadspris.

Kontaktperson: Sune Montán, 0706-209222, [sune.montan@comhem.se](mailto:sune.montan@comhem.se).

### Optopub Stockholm

Nästa Optopub ges torsdagen den 29 september **17.30 – 18.30**, Electrum C21, Kista

Som vanligt inleder vi kvällen med två korta föredrag:

**Prof. Jan Linnros, KTH Kista**

*"Kisel – ett lysande material"*

**Dr. Edgard Goobar, Syntune AB**

*"Optillion – några personliga reflektioner"*

följt av

**OPTIKPUB**

för alla som vill diskutera optik eller annat **18.30 – 21.00**. Ärtsoppa, öl, och punsch serveras till självkostnadspris. Anmäl om du vill ha mat till Gunnar Björk i god tid.

Gunnar Björk

Leif Stensland

Åsa Classon

[gunnarb@imit.kth.se](mailto:gunnarb@imit.kth.se)

\* Electrumhuset hyser Institutionen för Mikroelektronik och IT som är en av KTHs institutioner i Kista. Sal C21 ligger i på plan 2 i huset, vid hiss C. Karta finns på [http://www.kth.se/om/kartor\\_adresser/kth\\_kista.pdf](http://www.kth.se/om/kartor_adresser/kth_kista.pdf).

---

Den nya infosidan om optik [www.optikguiden.se](http://www.optikguiden.se) som Petter Östlund har gjort där finns en del kompletterande material till SOS hemsida <http://www.svenskaoptiksallskapet.se/>

### **Några disputationer i höst**

*Nadeem Akram* disputerar på kvantbrunnslasrar för höghastighetskommunikation, den 7/10 kl. 10.00 på Fotonikinstitutionen i Kista

*Carlota Canalias*, 28 oktober 13.00 "Domain engineering in  $\text{KTiOPO}_4$  for quasi-phase matched devices", AlbaNova, KTH Stockholm

*Shunhua Wang*, 25 november, 10.00 "Fabrication and characterisation of periodically poled KTP and Rb-doped KTP for applications in the visible and UV"., AlbaNova KTH

*Anna Fragemann* 9 december, 10.00, "Periodically poled KTP for optical parametric amplification", AlbaNova KTH

*Stefan Bjurshagen* 16 december, 10.00 "On diode-pumped quasi-three level lasers" AlbaNova KTH

---

### **The Biannual Meeting of the Atomic and Molecular Physics Section of the Swedish Physical Society**

Umeå, November 1-2, 2005

The Atomic and Molecular physics section will gather the day before the general meeting of Fysikersamfundet in Umeå. Do use this rare opportunity share ideas and results in this national forum for Atomic and Molecular physics!

- Highlights and progress reports: Call for contributions

New research in the community will be presented in talks and posters. The detailed program will be based on abstracts from the participants. The abstracts should be contained in one A4 page (otherwise, there are no strict format requirements), and reach the organizers before October 15.

- Popular Presentations: Call for contributions

During the Year of Physics many of us have made efforts to make our research accessible to a general public. In such activities we have a lot to learn from each other. Therefore a large part of the meeting will be dedicated to popular presentations, which will also be based on abstracts from the participants. The abstracts should be contained in one A4 page (otherwise, there are no strict format requirements), and reach the organizers before October 15.

- Invited speakers

The meeting of the Swedish Physical Society has invited a number of prominent international researchers in our field. In the Section Meeting they are asked to give more specific presentations suitable for an audience with a background in A&M, physics. e.g.,


